

สุพล ศีลาอ่อนและคณะ : การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุรินทร์ เขต 3

(A STUDY OF THE CONDITION OF THE PROBLEM ACADEMIC ADMINISTRATION PERFORMANCE OF THE SCHOOL BASED MANAGEMENT UNDER SURIN EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)
โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ปีการศึกษา 2552
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 152 คน และครูผู้สอน 341 คน รวม 493 คน จากการสุ่มแบบชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งออกเป็น 12 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศภายใน การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานที่ยื่นและส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 3.95$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.84$) และด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.82$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{x} = 3.56$)

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.10$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{x} = 2.26$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 2.25$) และการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{x} = 2.23$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 1.96$)

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

3.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 1 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

3.3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

4.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามตำแหน่งโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 2 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

4.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะ พบว่า มีข้อเสนอแนะ ให้โรงเรียนดำเนินการในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกับชุมชนและสถานศึกษาอื่น ด้านการนิเทศภายใน ควรนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ ด้านการแนะแนวการศึกษา ควรจัดระบบการแนะแนวเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นๆ ในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ควรส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ในการจัดการศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร และหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา ควรประสานความร่วมมือกับสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา